

2015-09-14

Näringsdepartementet
103 33 Stockholm

En fondstruktur för innovation och tillväxt

Sammanfattning

- Bankföreningen stöder de av utredningens förslag som syftar till att förenkla strukturen för de statliga finansieringsinsatserna.
- Bankföreningen anser att statliga organ som Almi och Vinnova fyller viktiga funktioner som komplement till marknadsbaserad finansiering. Vi ser gärna att deras roll kan stärkas ytterligare.
- Bankernas fokus vid kreditgivning ligger på att pröva kundernas återbetalningsförmåga. Enbart företag som har god återbetalningsförmåga kan få banklån. Därför är vi tveksamma till i vilken grad den föreslagna statliga lånegarantin kan komma att användas av bankerna och deras kunder.

Allmänna synpunkter

Bankföreningen delar i stort utredningens bakgrundsbeskrivning och de slutsatser som dras. I likhet med utredningen anser vi att företagsfinansieringen generellt sett fungerar bra i Sverige, men att det kan finnas skäl att förtydliga och stärka insatserna riktade mot små och medelstora företag. En viktig utgångspunkt är att de statliga finansieringsinsatserna bör utgöra komplement till olika typer av marknadsbaserad finansiering. Där gör Almi och Vinnova stor nytta och Bankföreningen ser att deras roll kan stärkas ytterligare.

Bankföreningen stöder förslagen som syftar till att förenkla strukturen för de statliga finansieringsinsatserna. Vår åsikt är att alla intressenter tjänar på en översiktlig och enkel struktur med färre stödorgan och där varje enskild enhet har ett tydligt syfte och uppdrag.

Förslaget om statligt garantisystem

Den fråga som ligger särskilt nära bankerna är förslaget om ett statligt garantisystem i syfte att stödja bankernas utlåning till små företag. Bankföreningen har följande syn på förslaget.

Grunden för bankernas kreditgivning, vilket också regleras i lag, är att bedöma låntagarens återbetalningsförmåga. En bank får bara bevilja en kredit om förpliktelserna på goda grunder kan förväntas bli fullgjorda. Det innebär att bankerna generellt sett inte ska bevilja krediter som innebär ett alltför stort risktagande. Därför måste bankfinansiering i många fall ses som ett komplement till annan typ av finansiering, till exempel i form av egna medel, externt riskkapital och statliga insatser med högre grad av risktagande.

När det gäller frågan om inrättandet av ett statligt garantisystem anser Bankföreningen att det, som alltid och som nämnts tidigare, måste vara företagets återbetalningsförmåga som är i centrum för möjligheten till lånefinansiering. Banken måste göra en ordentlig och korrekt kreditbedömning för att bedöma företagets affärsmodell, kassaflöden, överlevnadsmöjligheter etc., det vill säga risknivån i företaget. Ett företag med mycket hög risk bör försöka finna andra former av finansiering. Företag är i behov av olika former av medel i olika delar av sin livscykel. Det är därmed också en viktig fråga om de är mogna för banklån som finansieringskälla. Det är bra att utredningen menar att de minsta företagen, och därmed kanske de allra yngsta företagen, inte är tänkta att omfattas av lånegarantin.

Ett företag som kan uppvisa en god återbetalningsförmåga kan få tillgång till banklån. En garanti kan för ett sådant företag vara till hjälp om de saknar tillräckliga säkerheter att ställa som pant för lånen. I dessa situationer kan en garanti komma till användning. Den fungerar då som en extra säkerhet.

Garantin måste vara enkel att administrera för bankerna och den form som föreslås av utredningen förespråkar enkelhet. En garanti behöver också vara rimligt prissatt för att för att fylla sitt syfte. Risker är annars att varken banken eller företaget är intresserade av produkten. Vidare måste konstruktionen av garantin vara enkel och förutsägbar, utan självrisk för bankerna för den garanterade delen av lånet. De företag som kan komma i fråga för en garanti är troligen en heterogen grupp där kreditbedömningen behöver ske för det enskilda företaget.

Det är troligen få företag inom en "rimlig" risknivå och storlek som uppvisar en god återbetalningsförmåga men som saknar tillräckliga säkerheter och där garantin kan medföra att nya krediter betalas ut. Bankföreningen är, av de nämnda anledningarna, därför tveksam till i hur stor omfattning en garanti med föreslagen utformning kommer att kunna användas. Därmed tror vi att nyttan av garantin blir väldigt låg.

Om regeringen avser att gå vidare med utredningens förslag anser Bankföreningen att förslaget bör revideras enligt följande:

- Banken måste alltid sätta återbetalningsförmågan i första hand. Det är viktigt att undvika utlåning till icke livsdugliga företag som vid ansökningstillfället för ett banklån har en för hög risk i affärsmodellen. Om risken baseras på för lågt egenkapital bör dessa av banken kunna "slussas" till en instans med riskkapital. Här kan Almi och/eller Vinnova få en stärkt roll och ökade medel. I ett senare skede kan banken också gå in med banklån. Kontaktvägar och relationer skapas redan initialt som gynnar företaget, banken och samhällsekonomin.
- Renodla garantin och exkludera självrisken, det vill säga att staten står risken för den delen som omfattas av en garanti.
- Prissättningen måste göras attraktiv – det måste föras en diskussion om vad som är rimligt pris för en garanti eller egenkapital.

SVENSKA BANKFÖRENINGEN

Johan Hansing